

Delegeret retsakt

Den 7. august 2023
MIM 75-23

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/852 for så vidt angår produkter tilsat kviksølv, der er omfattet af forbud mod fremstilling, import og eksport (delegeret retsakt)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat et forslag til en delegeret retsakt om forbud mod visse produkter, der tilsættes kviksølv i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2017/852 (kviksølvforordningen). Den delegerede retsakt har ikke lovgivningsmæssige eller væsentlige økonomiske konsekvenser. Den delegerede retsakt skønnes at have positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen støtter et højere beskyttelsesniveau for menneskers sundhed og miljøet mod menneskeskabt udledning af kviksølv fra produkter, der er tilsat kviksølv, og hvor der findes teknisk og økonomisk gennemførlige alternativer. Medlemslandenes eventuelle indsigelse eller kommentarer skal fremsendes til Rådssekretariatet senest den 21. august 2023. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Baggrund

Kommissionen har den 14. juli 2023 fremsat forslag til en delegeret forordning om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2017/852 om kviksølv og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1102/2008 for så vidt angår forbud mod visse produkter tilsat kviksølv.

Den delegerede forordning er fremsat med hjemmel i artikel 20 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2017/852. Den delegerede retsakt kan kun træde i kraft, hvis Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse inden for en frist på 2 måneder. Fristen for indsigelse kan forlænges med 2 måneder efter anmodning fra enten Europa-Parlamentet eller Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om at gøre indsigelse med absolut flertal. Rådet træffer beslutning om at gøre indsigelse med kvalificeret flertal.

Medlemslandenes eventuelle indsigelse eller kommentarer skal fremsendes til Rådssekretariatet senest den 21. august 2023.

Formål og indhold

Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2017/852 (kviksølvforordningen) har til formål at beskytte menneskers sundhed og miljøet mod menneskeskabt udledning af kviksølv. Kviksølvforordningen gennemfører Minamata-konventionen om kviksølv og de juridisk bindende afgørelser, der vedtages på partskonferencerne.

Kviksølvforordningens artikel 5 forbyder eksport, import og fremstilling af produkter tilsat kviksølv, som er opført på bilag II, fra den dato, der er angivet i bilaget. Anvendelse til beskyttelse af civilbefolkningen, militære anvendelser og produkter til forskning, kalibrering af instrumenter eller som referencestandarder er undtaget forbuddet. De produkter, der er opført i bilag II, er produkter, for hvilke der findes teknisk og økonomisk gennemførlige alternativer, og hvor der er tale om en væsentlig del af anvendelsen af kviksølv på EU-plan.

På Minamata-konventionens partskonference, COP4.2, den 21.-25. marts 2022 støttede Kommissionen på EU-landenes vegne, at forbyde otte produkter tilsat kviksølv fra 31. december 2025 (Afgørelse MC-4/3). Beslutningen var bl.a. baseret på et forslag, som Kommissionen havde fremlagt. Fire af de otte produkter står allerede på bilag II i kviksølvforordningen og er derfor allerede forbudt i EU. For de fire produkter som ikke allerede er forbudt i EU, gennemføres forbuddet ved, at de optages på bilag II i kviksølvforordningen.

De fire produkter er:

1. Kompakte lysstofrør med indbygget forkobling til almene belysningsformål beregnet til 30 watt eller mindre, som har et kviksølvindhold op til 2,5 mg pr. lyskilde.
2. Koldkatodelysstofrør (CCFL) og lysstofrør med eksterne elektrode (EEFL) til elektroniske skærme med lavt indhold af kviksølv.
3. Elektriske og elektroniske måleinstrumenter til smeltetrykstranducere, smeltetrykstransmittere og smeltetryksfølere. Instrumenter monteret i stort udstyr, eller som anvendes til målinger med stor præcision, hvor der ikke er et egnet alternativ, er undtaget.
4. Andre produkter: Kviksølvvakuumpumper, dækafbalanceringsmaskiner, hjulvægte, fotografisk film og papir, samt drivmidler til satellitter og rumfartøjer.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Ud over div. EU-forordninger og -direktiver, der begrænser kviksølv, har Danmark særlige nationale regler for produkter, der indeholder kviksølv i Bekendtgørelse nr. 73 af 25. januar 2016, om forbud mod import, salg og eksport af kviksølv og kviksølvholdige produkter (kviksølvbekendtgørelsen).

Konsekvenser

Ændringen af forordningen har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Ændringen af forordningen skønnes ikke at have væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget.

Ændringen af forordningen skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser, da tekniske og økonomisk gennemførlige alternativer er tilgængelige.

Ændringen af forordningen skønnes at have positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark, idet nogle produkter, der tidligere har kunnet medføre udledning af kviksølv, nu ikke længere må indeholde kviksølv.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i EU-Miljøspecialudvalget og der er ikke kommet nogen bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

På baggrund af at medlemslandene i forberedelsen til Minamata-konventionens partskonference, COP4.2, støttede Kommissionens mandat til de foreslåede forbud, forventes der at være opbakning til ændringen af forordningen, og at Rådet derfor ikke vil gøre indsigelse over for udstedelsen af den delegerede retsakt.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter et højere beskyttelsesniveau for menneskers sundhed og miljøet mod menneskeskabt udledning af kviksølv fra produkter, der er tilsat kviksølv, og hvor der findes teknisk og økonomisk gennemførlige alternativer.

Regeringen har tidligere støttet, at Kommissionen på Minamata-konventionens partskonference, COP4.2, arbejdede for at forbyde flere produkter tilsat kviksølv (MOF Alm. del bilag 407 og MOF Alm. del bilag 481 – udvalgsperiode 2021-22).

Regeringen agter på den baggrund at støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod den delegerede retsakt, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Folketingets Europaudvalg blev introduceret til sagen gennem indhentning af mandat til Minamata-konventionens partskonference, COP4.2.